

Bosnien Hercegovina

5–11 maj 2019

Dag 1 (5 maj)

Resan startar på flygplatsen i **Dubrovnik**, Kroatien. Vi träffas i ankomsthallen. Därefter åker vi med våra minibussar för färd mot **Mostar**. Längs vägen kommer vi skåda, fältlunchen kommer att intas i natursköna **Trebinjica**.

Under eftermiddagen anländer vi till **Guesthouse Liska** (betyder sothöna!). Ägaren Eddie har bott 15 år i Sverige, detta gör det lätt för er att kommunicera med honom 😊.

Efter incheckning tar vi en promenad ner till gamla stan där vi äter middag.

Möjliga arter under dagen: ormörn, svarthuvad sparv, medelhavsstenskvätta, rödstrupigsångare, alpseglare, kornsparv, rallhäger, dvärgrördrom, forsärla.

Dag 2 (6 maj)

Resan börjar längs floden **Neretkas**, efter att vi passerat floden kommer vi fram till **Jablanica**. Första stoppet blir vid en nationalpark, vi är nu uppe på cirka 1200-1500m, här blir det lunch.

Dinaric Alps passerar genom flera länder Albanien, Kroatien och Montenegro. Det finns stora sjöar och en variation av djupa dalar, skog och frodiga ängar. I bergen möter medelhavsklimatet den något svalare bergsluften.

Möjliga arter under dagen: stentrast, stenhöna, balkanmes, kungsörn, alpkråka, klippsparv, ormörn, ortolansparv.

Dag 3 (7 maj)

Regionen vi kommer att besöka idag heter **Podveležje**, området är unik då människorna som bor här fortfarande lever som dom alltid har gjort, och det är ett liv där man är ett med naturen. Vi kommer också att besöka en sandbank, här häckar imponerande 2500 par backsvalor!! Det finns också runt 250 par biätare på denna plats! En storslagen syn även för den lite mer rutinerade fågelskådaren. Vi kommer också hinna med några stopp längs floden **Buna** med sitt kristallklara vatten.

Möjliga arter under dagen: backsvala, biätare, fältpiplärka, tofslärka, minervauggla, blåtrast, klippnöttväcka, mästersångare, härfågel, balkanspett, balkanhök.

Dag 4 (8 maj)

Floden **Buna** och **Neretka** inleder vi dagen vid, vi kommer att leta balkanspett och blek tornseglare vid dessa platser. På andra sidan floden stannar vi för att äta lunch, här kan man beställa nyfångad forell, efter lunch tar vi oss upp i bergen för en liten historielektion. Här finns fornlämningar från romartiden och en arabisk kyrkogård. Vi är omringade av bergstoppar som mäter 2000m, detta ger en fin inramning.

Möjliga arter under dagen:
balkanspett, blekt tornseglare, sandtärna, dvärgskarv, rödvingad vadarsvala, spansksparrv, styltlöpare, skedstork.

Dag 5 (9 maj)

Idag börjar vi färden mot söder, till våtmarken Hutovo Blato Nature Park. Området ligger 20 km från Adriatiska havet utmed floden Neretva. Här tillbringar vi första halvan av dagen. Nästa anhalt blir den enda riktigt turistiga attraktionen på denna resa, vattenfallet nära Trebizat, i floden med samma namn. Här bjuds det även till härligt bad, dock ganska svalt i vattnet. Vi avslutar dagen i en gammal liten stad där vi traskar uppåt i staden som klänger på bergssidan på östra stranden av Neretka söder om Mostar. Finfin utsikt från tornet.

Möjliga arter under dagen:
purpurhäger, trastsångare, rallhäger, vitögd dykand, ägretthäger, skedstork, dvärgrördrom, pungmes, sommargylling, bronsibis, rödhuvad dykand, kohäger, natthäger.

Dag 6 (10 maj)

Vi börjar dagen strax väster om Mostar. Där ligger karst fields, en våtmark som upplevs som den ligger på en bergsplatå. Vår resa ligger rätt i tiden för chans att se stora mängder av aftonfalkar, inte omöjligt upp mot 200 samtidigt!! Rödfalk, ängshök och brun kärnhök borde vi också kunna se, där fanns även brushanar, kohägrar och vitvingad tärna. Eftermiddagen ägnas åt fria aktiviteter i Mostar, kanske en tur till tur till partisanernas kyrkogård/ minnesgård (har visats på SVT i programmet Konst i fara). Finns även bra shoppingaffärer.

Möjliga arter under dagen:
ormörn, aftonfalk, rödfalk, ängshök, vitvingad tärna, småspov, spansksparrv, rödhuvad törnskata, härfågel, turturduva, polygottsångare, Eksångare

Dag 7 (11 maj)

Dags för hemfärd. Flyget går hem på eftermiddagen så vi passar på att skåda i Kroatien. Floden **Buna** rinner ner mot Adriatiska havet och bjudet på fantastiska vyer, grottor och mindre vattenfall. **Buna** bildar ett magnifikt delta en bit inne i Kroatien, här hittar vi vadare. Utmed Kroatiska kusten ser vi en del vitfågel. Och varför inte passa på att ta ett dopp i Adriatiska havet!

Möjliga arter under dagen: sandtärna, kentsk tärna, stylvlöpare, kustsnäppa, mindre- och större strandpipare, småsnäppa, spovsnäppa, trast-sångare.

Resan

Pris för resan: 16 800 kr.

Anmälningsavgift erlägg vid bokningstillfället.
Resterande belopp ska erläggas 60 dagar innan resans startdatum.

Detta ingår i resan:

- Guide Gigi Sahlstrand
- Lokal guide alla dagar
- Helpension
- Del i dubbelrum
- Alla transporter på plats
- Information om resan

Följande står resenären själv för:

- Flygresan till och från Kroatien/Hercegovina
- Personliga utgifter
- Övrig dryck som inte ingår
- Personlig reseförsäkring
- Dricks (frivillig)

Mer information om villkor för denna resa kan du läsa i Fågelguidning AB resevillkor. Du hittar den under menyen Resor.

Snabbfakta

Valuta i Hercegovina är Marka (BAM) kan endast växlas i landet. 100 SEK = cirka 18.50 BAM (finns två sedeltyper, båda är giltiga). På vissa ställen kan även euro användas.

Visa och Mastercard fungerar i städerna, men på landsbygden är det mest kontanter som gäller. Det finns bra möjligheter att använda bankomat i städerna.

Det är samma tidszon som i Sverige.

Temperaturen är mellan 15-25°C
Uppe i bergen kan det vara lite svalare.
Det kan förekomma en del regn-
skurar under resan.

Det finns möjlighet att hyra handkikare (handkikare är ett måste) och tubkikare meddela Fågelguidning om du är intresserad.

Egen litteratur kan vara bra att ha med sig på resan, artlista får du på plats, den kommer att användas under hela resan.

Resdag	Destination/områden
Dag 1 - 5 maj	Ankomst till Dubrovnic, Kroatien, resa till Mostar.
Dag 2 - 6 maj	Dinaric bergen NV om Mostar
Dag 3 - 7 maj	Subalpin och medelhavsbergsområden
Dag 4 - 8 maj	Dinaric bergen NO om Mostar. (Visas som "DAY 7" på kartan)
Dag 5 - 9 maj	Våtmarken i Hutovo Blato
Dag 6 - 10 maj	Områdena SV om Mostar
Dag 7 - 11 maj	Neretva deltat i Kroatien. (Visas som "DAY 4" på kartan) Hemresa

Allmänt om resan

Som du säkert redan har läst finns ett program som förklarar vad som kommer att hända de olika dagarna på resan. Detta är ett preliminärt program, det kan när som ske omkastningar och justeringar i programmet. Det kan bero på väder, tillgång på fågel eller andra orsaker som sker under resan. Alla justeringar i programmet görs alltid för att ni ska få ut maximalt utav resan.

Vi kommer att bo i Mostar under veckan, orten är känd av flera orsaker. Dels är det en av Hercegovina mest attraktiva turistorter, tyvärr finns också en dyster sida av staden då det utkämpades hårda strider här under Bosnienkriget. Man kan fortfarande se spår i staden av kriget.

Idag bor det cirka 65 000 invånare i staden. Staden är idag delad mellan kroater och bosniaker som befolkar varsin sida om floden Neretva. Mostar anses vara en av de vackraste städerna i Bosnien och Hercegovina med en gammal osmansk arkitektur. Det finns en berömd bro i staden som härstammar från 1500-talet, bron förstördes tyvärr under kriget men är idag återuppbyggd.

Flygresan

Det finns flera alternativ på att ta sig till Dubrovnik Kroatien, denna del i resan ingår inte i priset. Innan du boka flygbiljetten bör du alltid kolla med Fågelguidning AB vilka tider som gäller och om det skett några förändringar. Det finns flera bolag som flyger till denna destination, guiden kommer att flyga med SAS. Mötesplatsen blir ankomsthallen i Dubrovnik, det är från denna plats som guidningen börjar och där ni kommer att möta guiderna. Vi räknar med att samtliga finns på plats klockan xx.xx, vilket också blir mötestid för samtliga deltagare.

Bagage

På flyget till Dubrovnik ansvarar du själv för att bagaget följer flygbolagets regler, detta gäller även vid återresan. Det är viktigt att du kontrollerar vad som gäller för just ditt flygbolag! Tänk på att helst packa kikare, fotoutrustning, laddare och andra väderfulla saker i handbagaget. Dels ligger det oftast mer skyddat i handbagaget, skulle du bli av med din resväska så förlorar du inte kikare/fotoutrustningen som du behöver använda varje dag på resan.

Under veckan kan du ha väskan på B&B där vi bor (bra med ryggsäck under dagarna, se under Utrustning).

Hälsotips

Kontrollera vilka mediciner som du behöver ha med dig under resan, packa dom på rätt sätt.

Viktig medicin bör du ha med dig i handbagaget. Det är alltid bra att ha med sig en liten "sjukvårdsväska", liten sax, plåster, vätskeersättning, hand-/hudkräm, värktabletter, samt något mot diarréer är några av de saker som kan vara bra att ha med sig.

Hur kommer vi att bo?

Vi kommer under hela resan bo på ett familjeägt B&B med god standard. Ägaren har bott i Sverige tidigare och pratar flytande svenska.

Kost och dryck

Det ingår helpension i resans pris. Måltiderna får anses vara generöst tilltagna, och det är fritt att välja från menyn. Dryck ingår i normal omfattning. Vissa måltider kommer att intas ute i naturen/rastplatser.

Är det något som du är allergisk mot eller inte vill äta meddela oss snarast eller meddela guiden på plats.

Vilket tempo kommer resan att ha?

Resan är en A1 vilket innebär att även nybörjare kan ta del av resan och att tempot är lågt. Du hittar en förklaring till A1 under Resor i menyn "Kunskap och tempo"

Kläder

Kläder för varma och lite svalare dagar behövs, då vi kommer att befinna oss i temperaturer mellan 25–15 °C. Solhatt/keps är bra när vi befinner oss i solen det underlättar också när du ska titta i kikaren. Rejåla skor/kängor är ett bra stöd, och är att föredra då vi kommer att gå i terräng som kan innehålla lite stenig mark och vara lätt ojämn (inga svåra vandringar förekommer). Regnkläder (lättviktsställ) som klarar en regnskur behöver du ha med dig. Viktigast av allt glöm inte badkläder, klart det är frivilligt men inte vill du väl missa ett dopp i medelhavets blå vatten?

Nål, tråd och någon knapp eller två kan vara bra att ha med sig om något skulle gå sönder, finns små praktiska resekit att införskaffa.

Vad kan vi förvänta oss för väder?

Temperaturen i maj brukar ligga på 25 °C om dagarna och kring 15 °C på nätterna. Maj är en av de torrare månaderna i regionen, men det kan regna kring 100mm. Uppe i bergen kan det vara lite svalare, och nere mot medelhavet kan det vara varmare.

Litteratur och kartor

För fåglar rekommenderar vi boken Fågelguiden av Svensson m.fl. (ISBN 9789174240399) du hittar den hos de flesta bokhandlare.

En karta över Bosnien-Hercegovina är alltid bra att ha med sig, inte minst för att se var vi

befinner oss de olika dagarna, samt om du vill göra egna noteringar. Du hittar dessa hos olika handlare, eller kan du beställa från www.kartbutiken.se (08-202 303).

Allmän reseguide om landet verkar vara svårt att hitta, det ska komma en nytgiven bok snart om landet men då endast på tyska.

Utrustning och klädsel

Handkikare är ett måste på denna typ av resor. Då vi vissa dagar kommer att fågelskåda på långa avstånd rekommenderar vi starkt att du också har tubkikare med på resan för att få ut maximal upplevelse av dagarna, Du har möjligt att hyra hand- och/eller tubkikare av Fågelguidning AB, hör av dig så berättar vi mer om detta.

Andra saker som du bör ha med dig är, vattenflaska, liten termos, plastmugg, ryggsäck, solhatt/keps, solglasögon, solkräm med passande skyddsfaktor.

Artlista

Du kommer få en artlista av oss första dagen. Här finns troligen alla arter med som vi kommer att se under resan. Varje dag avslutas med en artgenomgång där guiden går igenom dagens observationer och hjälper dig med vad som är sett. Vi noterar också vilka orter/platser som besökts under dagen. Artlistan behåller du när resan är slut och blir ditt resedokument över vad som setts och hänt under resan.

Våra guider

Gigi Sahlstrand är en erfaren och mycket rutinerad guide sedan många år tillbaka, och har fram till idag genomfört ett 50-tal resor världen över. Gigi startade för cirka 10 år sedan GiSa HB, men har sedan 2018 flyttat sin verksamhet till Fågelguidning AB där hon idag är delägare. Du hittar henne rätt ofta i olika medier som bla. "Det stora fågeläventyret", Morgonsoffan i olika kanaler, Naturmorgon i P1 samt diverse olika tidskrifter och böcker.

Till sin hjälp har hon Denis Bohm, Han är upp vuxen i landet och har genomfört ett stort antal guidningar i området. Vidare är han fågelskådare sedan barnsben, vilket är ett stort plus för oss. Denis bor numera halvtid i London.

Övrig information

Det är samma tidszon i Bosnien och Hercegovina som i Sverige.

Du måste ha en giltig reseförsäkring för att delta på resor som Fågelguidning AB arrangerar. Oftast så har du det via din hemförsäkring, ring och kolla med försäkringsbolaget vad som gäller för just dig.

Det är också bra att kontakta försäkringskassan för att få ett europeiskt sjukförsäkringskort,

detta gör att du kan få tillgång till vissa mediciner och viss sjukvård inom EU/EES.

Kontaktinfo till Fågelguidning AB

Fågelguidning AB
Klippans väg 76
179 96 Svartsjö

E-post: gb@fagelguidning.se

Hemsida: www.fagelguidning.se

Facebook: www.facebook.com/Fagelguidning

Telefon till Gigi Sahlstrand: 0708-900 770

Tveka inte med att höra av dig ifall du undrar över något!

Vi syns snart!

Gigi & Bosse